

Nr 122.

Av herr **Hægglom m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förekommande och hämmande av smittosamma husdjursjukdomar.

Med anledning av motioner till 1951 års riksdag (I: 117 och II: 154) tillstyrkte jordbruksutskottet och beslöt riksdagen, att av anslaget i nionde huvudtiteln under punkten »Förekommande och hämmande av smittosamma husdjursjukdomar: Övriga utgifter» en viss del enligt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter skulle få användas till försöksvis påbörjande av bekämpande av de smittosamma juverinflammationerna. Veterinärstyrelsen hade i sina petita upprepat sin framställning från föregående år i detta ärende och anfört att 40 000 kronor beräknades behövliga för ändamålet. Hushållningssällskapens förbund hade gjort en kraftigt motiverad framställning om att sådant bekämpande skulle organiseras, då juverinflammationerna är till betydande ekonomisk skada för nötkreatursskötseln och därför bör utrotas snarast möjligt.

I anledning av riksdagens beslut ställde Kungl. Maj:t sedan 40 000 kronor till veterinärstyrelsens förfogande för att under budgetåret 1952/53 försöksvis anordna bekämpande av de smittosamma juverinflammationerna (mastiterna).

För budgetåret 1953/54 hemställer veterinärstyrelsen om höjning av anslaget under denna punkt till 1 000 000 kronor, varav högst 100 000 begäres få disponeras för det försöksvis anordnade bekämpandet av mastiterna. Veterinärstyrelsen anför, att under nästa budgetår kan försöksverksamheten beräknas vara igångsatt vid samtliga hushållningssällskap, vid vilka den är avsedd att förekomma, och att anslutningen torde bli större än från början beräknats. Departementschefen godkänner veterinärstyrelsens beräkning av medelsbehovet under denna punkt men föreslår att bekämpandet av de smittosamma juverinflammationerna bör hållas inom en oförändrad kostnadsram av 40 000 kronor.

Vi vill erinra om att veterinärstyrelsens motivering för att bekämpandet av mastiterna borde igångsättas förra året var, att då kunde inom hushållningssällskapsområdena användas där tillgänglig arbetskraft, som ej längre hade full sysselsättning med bekämpandet av tuberkulos och smittosam kastning, tack vare de framstående resultat, som nu vunnits i fråga om detta bekämpande. Även för det sistförflutna budgetåret redovisas fortsatt framgång. Endast omkring 4 000 nötkreatur kvarstod vid utgången av

år 1951 i den kliniska tuberkuloskontrollen, och anslaget till tuberkulosbekämpandet föreslås nästa budgetår minskat med 150 000 kronor, och i veterinärstyrelsens tuberkulosbyrå föreslås att de underordnade veterinära tjänsterna minskas från fem till tre. Om den smittosamma kastningen rapporteras, att den 1 juli 1952 allenast cirka 0,2 procent av totala antalet besättningar i landet var kastsjukessmittade och att de kastsjukereagerande djuren inom dessa besättningar uppskattas till omkring 5 000 st.

Vi har alltså goda exempel på vilka goda resultat som uppnåtts genom gemensamt bekämpande av epidemiska nötkreaturssjukdomar. I fråga om den smittosamma kastningen torde den stora och snabba framgången berott på det energiska sätt, varmed bekämpandet igångsatts inom alla smittade områden, medan vi från tuberkulosbekämpandet i äldre tider har exempel på hur litet som vanns, då bekämpandet skedde blott försiktigt och trevande.

Vi tror, att om önskvärda resultat skall kunna nås i fråga om bekämpandet av mastiterna, är det nödvändigt att göra energiska ansträngningar. Veterinärstyrelsens önskan att nu få sätta i gång försöksverksamheten vid samtliga hushållningssällskap, där den är avsedd att förekomma, synes vara rimlig, och ingenting vinnes på att den inom vissa områden hålles tillbaka ännu några år. För utformande av definitiva planer för ett hela riket omfattande bekämpande är största möjliga erfarenhet givetvis önskvärd. Veterinärstyrelsen har inte begärt inrättande av några nya tjänster för denna verksamhet. Någon minskning av mastiternas skadegörelse är inte iakttagen, sedan riksdagen i fjol tog initiativet till deras planmässiga bekämpande. Det är därför av vikt att detta initiativ fullföljes i den takt veterinärstyrelsen anser möjlig med hänsyn till de disponibla personella resurserna.

Vi vill därför hemställa,

att riksdagen ville besluta, att medel som under nionde huvudtiteln anvisats till Förekommande och hämmande av smittosamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter må intill ett belopp av högst 100 000 kronor efter Kungl. Maj:ts prövning användas till fortsatt, försöksvis anordnat bekämpande av de smittosamma juverinflammationerna hos kor.

Stockholm den 22 januari 1953.

Einar Hæggbloom.

Jöns Nilsson.

Sven Svensson.

Nils Agerberg.

Carl Östlund.

Rolf Eliasson.

Erik Magnusson.

Ernst V. Staxäng.

Gust. Nilsson
i Göingegården.

Märta Boman.